

Motion till riksdagen 2025/26:3446

av **Margareta Cederfelt (M)**

En patientsäkerhetslag på patientens sida

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en reviderad patientsäkerhetslag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Målet för hälso- och sjukvården är enligt hälso- och sjukvårdslagen en god hälsa och sjukvård för hela befolkningen på lika villkor. Vården skall ges med respekt för alla människors lika värde och den enskilda individens värdighet. Den med störst behov av hälso- och sjukvården skall ges företräde till vården. Utöver hälso- och sjukvårdslagen finns patientsäkerhetslagen som skall säkerställa att patientens behov tillgodoses på bästa möjliga sätt.

Vid vårdskada, eller risk för vårdskada, har patient och eller anhöriga eller annan närstående möjlighet att anmäla incidenten till Inspektionen för vård och omsorg (Ivo). Vårdgivaren har enligt lagstiftningen skyldighet att rapportera tillbud, missförhållande eller vårdskador till Ivo. Ivo har till uppgift att utreda vad som inträffat, vad som gick fel och orsaken till detta. Ivo bedömer och rekommenderar även åtgärder för att felet inte skall återupprepas.

Efter anmälan från vårdgivare om legitimerad vårdpersonal som kan bedömas utgöra en fara för patientsäkerheten utreder Ivo huruvida det finns skäl för åtgärd, exempelvis deslegitimation, begränsad forskrivningsrätt, sedan skall en anmälan göras till hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN).

Lagstiftningen syftar till att stärka patientens rättigheter och säkerställa att vården ges utifrån hälso- och sjukvårdens principer om en god vård för hela befolkningen som vilar på vetenskap och beprövad erfarenhet utifrån patientens behov.

Tyvärr har det visat sig att patientlagens genomslag i hälso- och sjukvården är begränsat. Därför bör det säkerställas att patientsäkerhetslagen och patientlagen efterlevs.

Årligen drabbas cirka 100 000 patienter av vårdskador eller omräknat i extra vård-
dygn cirka 60 000 patienter. Med färre vård- dygn skulle belastningen på hälso- och
sjukvården minska och vårdresurser frigörs till vård av fler patienter.

Det är märkligt att lagstiftningen inte efterlevs. Efterlevnaden av lagstiftningen bör
skärpas och patientens möjligheter att själv framföra klagomål på vården förenklas och
stärkas. Sverige bör ha en fungerande patientlag som inte bara i teorin utan också i
praktiken garanterar att hälso- och sjukvården arbetar i enlighet med hälso- och
sjukvårdslagens intentioner.

Margareta Cederfelt (M)